

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของผู้ประกันตน ตามโครงการบ้าน สปส. 1506 ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของผู้ประกันตน ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการบ้าน สปส. 1506 ปัญหาและอุปสรรคเข้าถึงสิทธิของผู้ประกันเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความในวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย เว็บไซต์ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์
2. ศึกษาข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) ได้แก่ การศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกันตนที่ได้ยื่นแสดงความจำนง ขอใช้สิทธิสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของผู้ประกันตนตามโครงการบ้าน สปส. 1506 ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 354 คน ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง Purposive Sampling (ศิริพัฒน์ ยอดเพชร, 2547, น. 122) โดยแจกแบบสอบถามแก่ผู้ประกันตนทั้งหมดที่ยื่นความจำนงมายังสำนักงานประกันสังคม เพื่อใช้สิทธิโครงการในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.75

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกันตนที่ยื่นขอใช้สิทธิสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้จัดทำขึ้นจากแนวคิดและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างแบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษา และมีประเด็นในการศึกษาแบ่งเป็นคำถาม 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกันตน คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ภูมิภาค ระยะเวลาความเป็นผู้ประกันตน จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของผู้ประกันตนตามโครงการบ้าน สปส.1506 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติ เงื่อนไขการเกิดสิทธิ กระบวนการยื่นเรื่อง การสนับสนุนด้านสินเชื่อ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบ 2 คำตอบ คือ ใช่ กับไม่ใช่ จำนวน 19 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ประกันตนต่อการดำเนินงานโครงการบ้าน สปส. 1506 แบ่งคำถามเป็น 3 ด้านคือ ด้านแรกเป็นความคิดเห็นต่อนโยบายโครงการบ้าน สปส. 1506 และด้านที่สองเป็นความคิดเห็นต่อขั้นตอนการให้บริการ ด้านที่สามเป็นความคิดเห็นต่อการประชาสัมพันธ์โครงการบ้าน สปส. 1506 เป็นคำถามปลายปิด จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการเข้าถึงสิทธิของผู้ประกันตนเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้าน สปส. 1506 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ของผู้ประกันตน ด้านกระบวนการยื่นเรื่อง ด้านหลักเกณฑ์การขออนุมัติสินเชื่อ ด้านความสามารถในการผ่อนชำระระยะยาว เป็นคำถามปลายปิด จำนวน 15 ข้อ

การทดสอบแบบเครื่องมือ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pretest) กับผู้ประกันตนจำนวน 30 คน ในระหว่างวันที่ 1-7 กันยายน พ.ศ. 2550 แล้วนำมาตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบถามและแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของเนื้อหา ก่อนนำไปใช้สอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

การหาความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปตรวจสอบเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องตรวจแก้ไขความเข้าใจและการใช้ภาษา

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดสอบ (pre-test) กับผู้ประกันตน ที่มารับบริการที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 ราย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบ พบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

การแปลความหมายค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ ควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 เท่านั้น กล่าวคือ ค่าเครื่องมือการวัดหรือแบบทดสอบใดมีประสิทธิภาพผู้ตอบย่อมจะสามารถให้คำตอบที่คงที่ คะแนนจากผลสอบทั้ง 2 ส่วนก็จะคงที่ ทำให้ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จะใกล้เคียงกับ 1 หรือเท่ากับ 1 และในทางตรงกันข้าม ถ้าแบบสอบถามที่ขาดความเที่ยง ค่าความเชื่อมั่นจะลดลงไปจนเข้าใกล้ 0 (ศูนย์) และความเชื่อมั่นเป็น 0 ย่อมชี้ให้เห็นว่าแบบทดสอบนั้นขาดความเที่ยง ดังนั้นแบบทดสอบที่ดี ควรมีความเชื่อมั่นอย่างน้อย 0.75 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530, น. 106 อ้างถึงใน เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541, น. 76) ซึ่งถือว่าแบบสอบถามเรื่องแนวทางการส่งเสริมสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของผู้ประกันตนตามโครงการบ้าน สปส.1506 ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครราชสีมา มีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลจากผู้ประกันตนที่ยื่นความจำนงใช้สิทธิโครงการบ้าน สปส. 1506 ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยทำหนังสือขออนุญาตประกันสังคมจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเก็บข้อมูลดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

2. ติดต่อประสานงานสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการผู้ประกันตนเพื่อขอข้อมูลผู้ประกันตนที่ยื่นความจำนงใช้สิทธิโครงการบ้าน สปส.1506 ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และดำเนินการทดสอบแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามเป็นระยะเวลา 1 เดือน

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ข้อมูลสมบูรณ์ มาทำการวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานั้น เมื่อผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามคืนครบแล้ว จะนำแบบสอบถามมาตรวจดูความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาประมวลด้วย คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) การ กำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สถิติที่ใช้วิเคราะห์มีดังนี้

1. ใช้สถิติพรรณนาโดยใช้ค่าร้อยละ(Percentage)สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ ประกันตน โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ จำแนกข้อมูลแต่ละระดับ

2. ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของผู้ประกันตน ตามโครงการบ้าน สปส.1506 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

ข้อคำถามเป็นการวัดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งการให้ค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ คือ ตอบถูก เป็น 1 คะแนน ตอบผิด เป็น 0 คะแนน

เกณฑ์การวิเคราะห์วัดความรู้ในการศึกษาได้แบ่งระดับความรู้โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- ตอบถูก ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป หมายถึง ความรู้ระดับสูง
- ตอบถูก ตั้งแต่ 79% ลงมา หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

การแปลค่าผลคะแนนระดับความรู้

- ความรู้ด้านคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 ข้อ

ตอบถูก ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป คือ ตอบถูก 4-5 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับสูง

ตอบถูก ตั้งแต่ 79% ลงมา คือ ตอบถูก 0-3 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

- ความรู้ด้านเงื่อนไขการเกิดสิทธิ จำนวน 3 ข้อ

ตอบถูก ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป คือ ตอบถูก 2-3 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับสูง

ตอบถูก ตั้งแต่ 79% ลงมา คือ ตอบถูก 0-2 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

- ความรู้ด้านกระบวนการยื่นเรื่อง จำนวน 7 ข้อ

ตอบถูก ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป คือ ตอบถูก 6-7 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับสูง

ตอบถูก ตั้งแต่ 79% ลงมา คือ ตอบถูก 0-5 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

- ความรู้ด้านการสนับสนุนด้านสินเชื่อ จำนวน 4 ข้อ

ตอบถูก ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป คือ ตอบถูก 3-4 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับสูง

ตอบถูก ตั้งแต่ 79% ลงมา คือ ตอบถูก 0-3 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

- ความรู้ในภาพรวม จำนวน 19 ข้อ

ตอบถูก ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป คือ ตอบถูก 19-15 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับสูง

ตอบถูก ตั้งแต่ 79% ลงมา คือ ตอบถูก 14-0 คะแนน หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

3. ข้อมูลด้านระดับความคิดเห็นของผู้ประกันตนต่อการดำเนินงานตามโครงการบ้าน
 สปส.1506 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ
 ดังต่อไปนี้

สำหรับข้อความความคิดเห็นเชิงบวก คือ

มากที่สุด	มีระดับคะแนน	5	คะแนน
มาก	มีระดับคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	มีระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	มีระดับคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนน	1	คะแนน

สำหรับข้อความความคิดเห็นเชิงลบ คือ

มากที่สุด	มีระดับคะแนน	1	คะแนน
มาก	มีระดับคะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	มีระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	มีระดับคะแนน	4	คะแนน
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนน	5	คะแนน

โดยการแปลค่าผลคะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ใช้เกณฑ์

คำนวณจาก $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนขั้น}}$

จำนวนขั้น

$$\frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

3

3.67 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก

2.34 - 3.66 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง

1.00 - 2.33 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย

4. ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคการเข้าถึงสิทธิของผู้ประกันตนเพื่อปรับปรุงขั้นตอน
 การดำเนินงานโครงการบ้าน สปส.1506 ให้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เช่นเดียวกับ
 ส่วนที่ 3

5. ใช้ค่า t-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร หรือตัวแปร 2 กลุ่ม ค่า F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way Analysis of Variance ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล ผู้ศึกษาใช้วิธีการนำเสนอแบบรายงานในเชิงพรรณนาประกอบตาราง แสดงข้อมูลทางสถิติและการบรรยายสรุป โดยแบ่งเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มุมเหตุจูงใจในการศึกษา วัตถุประสงค์ขอบเขตในการศึกษา คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 แนวคิดและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

บทที่ 4 ผลการศึกษา

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ผู้ประกันตนมีความหลากหลาย มีผลต่อการตอบแบบสอบถาม ทำให้มีความเข้าใจแบบสอบถามแตกต่างกัน ซึ่งอาจมีผลต่อการศึกษา

2. เนื่องจากเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และผู้ประกันตนมีพื้นที่พักอาศัยที่กระจายตัว ทำให้การรวบรวมแบบสอบถามใช้ระยะเวลาานาน

3. ปัจจุบันโครงการบ้าน สปส. 1506 ได้มีการชะลอตัวโครงการลง เนื่องจากทางสำนักงานประกันสังคมมีภารกิจหลายด้าน จึงทำให้การหาข้อมูลเพิ่มเติมด้านความคืบหน้าของโครงการเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก